مەسیحییەکانی شاری بەغداد ڕوو لە شارەکانی کوردستان دەکەن

راپۆرت: ستیڤان شەمزینانی

دوابەدوای پەشێوییەکانی شارەکانی ناوەڕاست و سێگۆشەی سوننەنشینی عێراق و زنجیرەیەك لەکاری تەقاندنەوەی کەنیسەکانی شاری بەغداد، مەسیحییەکانی ناوەڕاست و باشووری عێراق هەستیان بەمەترسی ئەمنی کردووە لەسەر ژیان و بەڕێوەبردنی تەقوسە ئاینییەکان.

مەسیحییەکانی بەغداد کە دیارە زۆرترین ژمارەی مەسیحییەکانی عێراق پێکدێنن بەردەوام لەحاڵەتی پەرشو بڵاوبوونەوەدان، بەشێکی هەرە زۆریان وڵاتی عێراق رووەو ئەوروپاو ئەمریکا بەجێندەهێڵن و بەشێکی تریان بەشێوەیەکی کاتی ڕوویان لە هەرێمی کوردستان کردووە تا ئەو کاتەی دۆخی شاری بەغداد ڕوو لەهێوور بوونەوە دەکات.

(لینا گۆرگیس) لەبنەڕەتدا خەڵکی کۆیەیەو ساڵانێکی زۆرە بنەماڵەکەیان لە بەغداد دەژی و ئێستا ڕوویانکردۆتە سلێمانی دەڵێت: بەڕاستی بارودۆخی شاری بەغداد بەتەواوی تێکچووە و کەس ناتوانێت دڵنیابێت لەسەلامەتی گیانی خۆی و کەسوکارەکەی، خۆتان ئاگادارن زیاتر لە 15 کەنیسە لەبەغداد تەقێنراوەتەوە، ئەمە وایکرد هەست بەدڵنیایی نەکەین بۆیە ناچاربووین شارەکەمان بەجێبهێڵین و ببینە شاری سلێمانی لێرەش وەزعەکە خۆشەو ئاشتی و ئاسایش زۆر باشە و هیچ مەترسییەکمان نییە، بێگومان ئەگەر کار واپرِوات رەنگە بۆماوەیەکی درێژتر لەم شارە بمێنینەوە.

(سەباح تۆما) کریستیانێکی تری شاری بەغدادەو ئێستا لە سلێمانی جێگیر بووە دەڵێت:

تیرۆریستەکان ناچاریان کردین لەجێی باوباپیرانمان هەڵبێین، ئەوان عەشوائی و شەلو کوێرانە ئەو خەڵکانەی لەگەڵیان ناگونجێن تیرۆر و رەشەکوژ دەکەن، ئێمەش پێمانوایە ژیانی خۆمان لەپێش هەر شتێکەوەیە، بۆیە ناچاربووین و دەستمان لە کارو بەرژەوەندییەکانی خۆمان بەرداوەو بۆ پاراستنی گیانمان هاتووینەتە ئێرە، من خۆم نازانم تا چەند لێرە دەبم، بەڵام ئەگەر بارودۆخی عێراق بەمجۆرەی ئێستای بەردەوام بێت یان ئەوەتا دەبێت بەیەکجاریی لەکوردستان جێگیر بین یان ئەوەتا رێی سەفەری ئەوروپا بگرینەبەر، ژیانی ئیمە لەژێر دەستەڵاتی رەشی تیرۆریستەکاندا نییە، ئێمە دەمانەوێت لەژینگەیەکی ئازاد دا ژیان بگوزەرێنین.

(هێلین نیسان) پارێزەرێکی ئاشوورییە و وەك خۆی دەڵێت بنەماڵەکەیان نزیکەی سەد ساڵە لە بەغداد جێگیرن و ماوەی مانگێکە هاتوونەتە شاری سلێمانی، ئەو وتی:

دوای ئەوەی پاپا ئەو لێدوانەی دا مەترسی زیاتر دروست بوو لەسەر ژیانمان، ئێمە پێشتر زۆر نارەحەت دەژیاین و گەورەترین مەترسیمان لەسەربوو هەرواش بوو چەندجار کەنیسەکان تەقێنراوەوە و دەیان هاوڵاتی تیایاندا شەهیدبوون بەلآم ئێمە هەر بەرگەمان گرت و چاوەڕێ بووین بارودۆخەکە ڕوو لەباشی بکات و ئاشتی و هێمنی بگەڕێتەوە کەچی رۆژ بەرۆژ خراپتر دەبێت و لەوانەیە ئەم حاڵەتە چەند ساڵێکی تریش بخایەنێت بۆیە بیرمان لەوە کردەوە بۆ ماوەیەکی کاتی بەغداد بەجێبهێڵین و بیریشمان کردەوە کوردستان باشترین جێگەیە کە بۆی بچین. (ئەسکەندەر حەنا) وەك ئاوارەیەکی تری مەسیحی شاری بەغداد هاتە گۆو وتی:

لەبەغداد کەس لەژیانی خۆی دڵنیانییە، شەو چەند کەسێکی نەناسراو بەدەمو چاوی پێچراوەوە هەڵدەکوتنە سەرماڵان و گەنجان دەردەهێنن و گوللە بارانیان دەکەن، یان جاری وا هەیە لەپەناتدا سەیارەك دەتەقێتەوە، یان کەسێك خۆی دەتەقێنێتەوە سێ ساڵ تەحەمولمان کرد، بۆیە لەوە زیاتر نەمانتوانی بەو جۆرە لەترسو دڵەڕاوکێ و قەلەقیدا بژین، چارەسەرێکی کاتیمان دۆزییەوە و ڕوومان کردۆتە کوردستان لێرە ئازادیی و ئاسایش هەیەو لەهەموو ڕوویەکەوە ئازادین و سوپاسی خەڵکی شاری سلێمانی دەکەین کەزۆر رێزمان لێدەگرن.

(ماریا میخائیل) ئەندازیاری بیناکاری و دانیشتووی شاری بەغداد وتی:

ئێمە چەند خێزانێکین و لەبەغدادەوە هاتووین و سێ مانگێك دەبێت لەسلێمانی دەژین ئەم سێ مانگە هەر لەهۆتێل ژیاوین و پارەیەکی زۆرمان سەرف کردووە لێرە، بەلآم لێرە هیچ مەترسییەکمان لەسەر نییەو بگرە لەوپەڕی ئەمان و سەقامگیریدا دەژین، بۆ وەڵامی پرسیارەکەت کە چەند لێرە دەمێنینەوە ئەوە بارودۆخەکە دەیزانێت ئەگەر بارودۆخ باش بێت و بەغداد ئاسایشی تێکەوێت ئەوە زوو دەگەڕێینەوە، ئەگەر زانیمان دۆخەکە هەروا دەمێنێتەوە ناچارین بیر لەخۆمان بکەینەوە یان ئەوەتا دەبێ بچین بۆ دەرەوەی وڵات یان دەبێت بەتەواوەتی لێرە بمێنینەوە و جێی خۆمان بگرین.

(سیلڤانا ئیسحاق) مامۆستای سەرەتایی لەشاری بەغداد وتی: من نزیکەی دوو مانگە لێرەم لەگەڵ هاوسەرەکەم و سێ منداڵەکەم، لەڕاستیدا من بۆئەوە نەهاتووم لەکوردستان جێگیربم بەڵکو هاتووم لێرە ئامادەکاریی دەکەین بۆئەوەی برۆین بۆ دەرەوەی وڵات، ناکرێ دە ساڵ چاوەڕێی ئەوە بکەین بزانین وەزع چاك دەبێت یان نا بەڵکو رۆژێکی زووتر ئەم عێراقی خوێن و کوشت و برە جێدەهێڵین، من بۆ خۆم برایەکی دکتۆرم لەیەکێك لە

تەقینەوەکانی کەنیسەکانی شاری بەغداد کەمئەندام بووە و ئێستا لەسەر عەرەبانەیە، من دەزانم وەزعی عێراق وازوو باش نابێت بۆیە ڕێگەی هەندەران هەڵدەبژێرین.

(سەمیر عودێش) ئەویش مەسیحییەکی تری شاری بەغدادەو دەڵێت:

من بۆخۆم بوایە نەدەهاتم بۆ ئێرە (واتە سلێمانی)بەڵام ماڵ و منداڵەکەم ئەو دیمەنی سەربڕین و تەقاندنەوەیە لەشاشەی تەلەفزیۆن دەبینن ڕۆژانەش لەماڵەوە گوێمان لەسێ چوار دەنگی تەقینەوە دەبێت بۆیە دەترسن هەرچەندە ترسەکەیان بنەمایەکی راستی هەیە و هەر لەخۆڕایی نییە من هاتووم بۆ شاری سلێمانی تەنیا بۆ پاراستن و ئەمانی گیانی ماڵ و منداڵەکەم و کەرامەتیان، هەڵبەتە مانەوەی ئێمە لەم شارە قەشەنگو جوانەدا بۆ ماوەیەکی کاتییە، ئێمە هیچ نیازێکی خراپمان نییە، لەوەشدا خۆشبەختین کە ئێمە ئاینمان مەسیحییە هیچ گومانێکی تیرۆریستی و کاری ناپەسەند لەئێمەومانان ناکرێت.

مامۆستا (نەهلە یۆحەننا) لەبنەڕەتدا خەڵکی ناوچەی (هەکاری)یەو بیست ساڵە لەبەغداد دەژی دەربارەی هاتنی بۆ کوردستان دواو وتی:

دیارە لە دوای پرۆسەی ئازادیی عێراقەوە مەسیحییەکانی عێراق بەتایبەتی ئەوانەی شاری بەغداد ڕووبەڕووی چەند کارێکی تیرۆریستی بوونەتەوە و چەندان کەسمان لەماوەی ئەم سێ ساڵەدا لێ شەهید بووە، ئەمەش ناچاری کردووین کە بەغداد بەجێ بهێڵین و ڕوو لەتاراوگەو شارەکانی تری عێراق بکەین.

بێگومان هاتنمان بۆ کوردستان لەبەرئەوەیە لەهەموو ڕوویەکەوە جیاوازە لەگەڵ ناوچەکانی تری عێراق، من لەو قەناعەتەم زۆربەمان بۆ ماوەیەکی کەم و کاتی لێرە دەبین ئەگەر ئەو وەزعەی بەغداد زۆر بخایەنێت ناچاردەبین بیر لەوە بکەینەوە لەهەندەران مافی پەنابەرێتی وەربگرین.

(ئیدمۆند سلێوەحەنا) ئاشورییەکی ناوچەی شەمزینانە لەبنەڕەتدا و بنەماڵەکەیان لەساڵی 1975 وە لەبەغداد نیشتەجێن وتی:

ئێمە لەکوردستان هەست بە مورتاحی دەکەین و لەخوا بەزیادبێت لەگەڵ خەڵکی سلێمانی و هەولێر هیچ کێشەیەکی ئەوتۆمان نییە کە ئەوە بهێنێت باسی بکەیت، ئێمە ئەمرۆ بەهۆی بارودۆخێکەوە لێرەین بەڵام هەرگیز ئەم هەڵوێستە مرۆڤانەیەی خەڵکی کوردمان لەیاد ناچێتەوە بەتایبەتی کە ڕێزی زۆر لەبیروباوەڕی ئاینی و مەزهەبی ئێمە دەگرن، من خوودی خۆم لەبەرنامەمدایە بڕۆم بۆ سوێد و ئێرە شوێنێکی باشە تا ئەو کارانەی تیا دەکەیت هەڵبەتە سوپاسی ئەو مۆڵەتەی کوردەکان دەکەم کە ڕێمان دەدەن لەشارەکەیان بژین.

دواجار (نەدا یۆنان بۆیا) هاوڵاتییەکی ئاشوورییە و لەبەغداد لەدایك بووە و ژیاوە دەڵێت: برایەکم لە یەکێك لەتەقینەوەکانی شاری بەغداد شەهید بوو بۆیە بڕیارماندا ئەو شارە بەجێ بهێڵین ئەوەبوو هاتینە کوردستان و وا بەنیازین هەفتەی دادێ بچینە لوبنان و دواتریش لەوێوە دەڕۆین بۆ ئەوروپا، من ئەم ماوەیەی لەکوردستان بووم ئاسوودە بووم و کوردەکان زۆر ڕێزیان لێ ناوین بێگومان ئێمەش ئەم چاکەیە لەیاد ناکەین.